

Krisis Sempadan Thailand-Indochina dan Reaksi British

NIK ANUAR NIK MAHMUD

Satu daripada isu penting yang menjadi kebimbangan British dalam hubungannya dengan Thailand menjelang Perang Dunia Kedua ialah berhubung dengan kemunculan gerakan Iridenta dan krisis sempadan antara Thailand dengan Perancis Indochina dalam tahun-tahun zaman awal 40an. Sejak berlakunya revolusi 1932, kerajaan Thailand telah berusaha untuk memulihkan kedaulatan negara Thailand yang terjejas akibat daripada perjanjian tidak seimbang yang ditandatangani oleh raja-raja Thai sejak Perjanjian Bowring (1855). Sungguhpun kerajaan Thailand berjaya memulihkan kedaulatannya pada tahun 1939 tetapi ia masih belum lagi dapat memulihkan haknya ke atas beberapa wilayah yang diambil oleh kuasa penjajah Perancis di Kemboja dan juga di Laos pada akhir abad ke 19 dan awal abad ke 20. Semasa Pibul Songgram menjadi Perdana Menteri Thailand pada tahun 1938, usaha-usaha telah dipertingkatkan bagi mendapat kembali wilayah-wilayah daripada Perancis. Keengganan pihak Perancis di Indochina untuk menyelesaikan tuntutan Thailand itu telah mengusutkan hubungan antara kedua buah negara hingga akhirnya membawa kepada berlakunya pertempuran sempadan pada bulan September 1940. Keadaan ini telah memberi peluang kepada Jepun yang kebetulannya sedang mencari tapak di Asia Tenggara untuk campurtangan dalam krisis sempadan. Kertas ini cuba melihat reaksi British terhadap krisis sempadan dan kesannya kepada kepentingan British di Asia Tenggara.

LATAR BELAKANG

Masalah sempadan Thailand-Indochina adalah berpunca daripada Perjanjian Perancis-Thailand pada bulan Oktober 1893. Dalam perjanjian itu, Thailand terpaksa menyerahkan semua haknya di tebing kiri sungai Mekong. Ini bermakna Thailand kehilangan haknya ke atas Laos serta juga beberapa buah pulau di sungai itu. Pihak Thailand juga tidak dibenarkan membina sebarang kubu dalam lingkungan dua puluh

kilometer di tebing kanan Sungai Mekong. Dengan itu Sungai Mekong menjadi sempadan baru antara Thailand dengan Indochina.

Keadaan sempadan semakin menjadi kusut apabila pihak Thailand dalam tahun 1904 terpaksa menyerahkan pula tebing disebelah utara yang bertentangan dengan Luang Prabang dan dibahagian yang berdepan dengan Pakse, kepada Perancis. Oleh kerana tebing sungai itu asalnya kepunyaan Thailand, penyerahan kawasan-kawasan tersebut kepada Perancis dengan sendirinya tidak lagi menjadikan sungai Mekong sebagai sempadan antara Thailand dengan Indochina. Keadaan ini telah menimbulkan banyak masalah terutamanya kepada rakyat Thailand yang ingin menggunakan sungai Mekong di kawasan kepunyaan Perancis. Keadaan semakin mengelirukan apabila perjanjian 1904 gagal untuk menjadikan *thalweg* sungai Mekong sebagai sempadan. Kekeliruan ini telah dipergunakan oleh pihak berkuasa Perancis untuk mengesahkan tindakannya disekitar kawasan sungai Mekong, termasuk beberapa buah pulau kepunyaan Thailand.

Keadaan sempadan yang mengelirukan itu telah menimbulkan perasaan tidak puashati di kalangan pemimpin-pemimpin dan rakyat Thailand. Seringkali rakyat Thailand yang menggunakan sungai Mekong telah didenda oleh pihak berkuasa Indochina atas kesalahan menceroboh. Dalam bulan Ogos 1926, suatu persidangan telah diadakan di Paris bagi mengkaji semula masalah sempadan antara kedua-dua Thailand dan Indochina. Dalam hal ini kedua-dua pihak telah bersetuju untuk menjadikan *thalweg* sungai Mekong sebagai sempadan baru tetapi sekiranya terdapat pulau dalam sungai itu, sempadan adalah antara tebing sungai di sebelah Thailand dengan pulau-pulau tersebut. Persidangan itu juga bersetuju untuk menjadikan kawasan 25km di tebing sungai tersebut sebagai kawasan demilitarisi. Kedua-dua pihak juga bersetuju untuk menubuhkan sebuah Suruhanjaya bagi mengkaji sebarang masalah yang timbul berhubung dengan pelaksanaan peraturan tersebut.

Walaupun pihak Perancis bersetuju untuk menjadikan *thalweg* sungai Mekong sebagai garisan sempadan dan tebing di sekitarnya sebagai kawasan demilitarisi tetapi keputusan itu sebenarnya bertentangan dengan peraturan dan undang-undang antarabangsa. Pulau-pulau yang dimaksudkan oleh Perancis itu bukanlah merupakan pulau, seperti yang ditakrif di bawah Undang-undang Antarabangsa, tetapi lebih merupakan 'timbunan pasir'. Sebagaimana dinyatakan oleh Putera Varnaiya:

...peruntukan ini telah menimbulkan pelbagai masalah, terutamanya ke atas kedudukan beberapa buah pulau tertentu dalam sungai Mekong, yang pada realitinya hanya merupakan timbunan pasir yang terpisah dari Siam apabila

sungai itu rendah dan parit-paritnya kering.¹

Sungguhpun sebuah Suruhanjaya telah dibentuk tetapi hanya sedikit sahaja kemajuan yang telah dicapai bagi mengatasi masalah sempadan. Dalam persidangan Suruhanjaya Sempadan Thailand-Indochina pada tahun 1931, masalah sempadan telah dibangkitkan oleh perwakilan Thai tetapi pihak Perancis masih lagi enggan untuk menyelesaikannya. Isu sempadan telah menjadi duri dalam daging dalam hubungan Thailand dengan Indochina dewasa itu.

PERJANJIAN TIDAK MENCEROBOH DAN MASALAH SEMPADAN

Kerajaan Thailand berpeluang untuk mengadakan rundingan dengan Perancis mengenai masalah sempadan apabila Perancis meminta kerajaan Thailand memeteraikan Perjanjian Tidak Menceroboh beberapa hari sebelum berlakunya perang di Eropah. Perancis terpaksa bertindak demikian bagi menyelamatkan tanah jajahannya di Asia. Malahan pihak Perancis mendakwa bahawa kerajaan Thailand telah membuat pakatan sulit dengan Jepun bagi menakluk Indochina untuk memenuhi hasrat *iridentanya*. Pada akhir Ogos 1939, Paul Lepissier, wakil Quai d'Orsay di Bangkok telah mengadakan pertemuan dengan Pibul Songgram, Perdana Menteri Thailand, bagi mengadakan perjanjian tidak menceroboh antara Thailand dengan Perancis mengenai Indochina.²

Kesempatan itu telah diambil oleh Pibul untuk menuntut Perancis mengkaji semula masalah sempadan Thailand-Indochina. Pada awal Oktober 1939, Putera Varnvaidya telah memaklum kepada Lepissier persetujuan untuk memeteraikan perjanjian Tidak Menceroboh dengan syarat Perancis bersetuju untuk menyelesaikan masalah sempadan. Syarat itu telah dikemukakan oleh Paul Lepissier kepada kerajaan Perancis di Indochina tetapi telah ditolak dengan alasan bahawa ia akan mengalakkan lagi tuntutan *iridenta* Thailand ke atas wilayahnya. Gabenor-Jeneral Indochina, G. Catroux, menganggap sebarang perubahan sempadan antara Indochina dengan Thailand sebagai suatu contoh yang merbahaya.³ Beliau juga menolak sebarang usaha untuk menyerahkan pulau-pulau di Sungai Mekong kepada Thailand sambil menegaskan bahawa perjanjian yang telahpun dimeteraikan dengan Thailand dalam tahun 1926 sebelum itu adalah memadai. Pandangan pihak berkuasa Perancis di Indochina itu telah juga mempengaruhi kerajaan pusat di Paris.

Keengganan pihak Perancis untuk meneruskan rundingan perjanjian Tidak Menceroboh telah memeranjatkan pihak Pejabat Luar British. Perlu disebutkan disini kerajaan Thailand juga telah menawarkan kepada kerajaan British menandatangani perjanjian Tidak Menceroboh. Pihak British bersetuju dengan cadangan pihak Thai itu kerana perjanjian tersebut akan menjamin keselamatan tanah jajahannya daripada ancaman pihak Thailand. Pejabat Luar berpendapat bahawa Britain dan Perancis hendaklah memeterai perjanjian itu demi kestabilan serantau. Seperti ditegas oleh seorang pegawai Pejabat Luar British, 'as failure to do so would be more than ever calculated to arouse suspicion.'⁴

Keadaan menjadi bertambah kompleks dan membimbangkan apabila Pibul Songgram juga telah mengemukakan cadangan perjanjian Tidak Menceroboh kepada Jepun pada Oktober 4, 1939. Dalam kawatnya kepada Pejabat Luar, Crosby mengingatkan bahawa

If we and the French both reject this offer, Thailand will be more likely to give to Japan what she wants and they will answer our reproaches by saying we have no ground of complaint, since we could have had a Non-Aggression pact if we had wanted it.⁵

Berkeley Gage, seorang pegawai di Bahagian Hal Ehwal Timur Jauh, bersetuju dengan pandangan Crosby malah mengingatkan bahawa sekiranya Jepun sahaja menandatangani perjanjian dengan Thailand, beliau yakin kedudukan dan pengaruh Britain di Thailand 'would deteriorate while Japan would corresponding improved'.⁶

Atas kesedaran itu, Pejabat Luar British telah mendesak kerajaan Perancis bersetuju dengan syarat-syarat kerajaan Thai bagi membolehkan perjanjian Tidak Menceroboh dimeteraikan. Tegasnya lagi, perjanjian itu akan menghalang Thailand daripada bersubahat dengan Jepun dan dengan itu mengurangkan pengaruh Jepun dirantau tersebut. Ia juga akan memberi sumbangan kepada kestabilan dan keamanan di rantau Asia Tenggara.

Pada 2 Februari 1940, Kementerian Luar Perancis bersetuju untuk berunding dengan kerajaan Thai mengenai masalah sempadan dengan menjadikan *thalweg* sebagai asas penetapan sempadan. Bagi tujuan itu sebuah Jawatankuasa akan dibentuk untuk menelitinya.⁷

Sikap positif pihak Perancis telah mengembirakan Pibul Songgram. Sebaik sahaja menerima kenyataan bertulis daripada kerajaan Perancis menyatakan persetujuan untuk merundingkan masalah sempadan, kerajaan Thailand memeteraikan perjanjian Tidak Menceroboh dengan Britain dan Perancis pada 12 Jun 1940.⁸ Pada hari yang sama kerajaan

Thailand juga memeteraikan perjanjian Kerjasama dan Persahabatan dengan Jepun.

KEJATUHAN PERANCIS KE TANGAN JERMAN DAN KESANNYA KE ATAS RUNDINGAN SEMPADAN

Kejatuhan Perancis ke tangan Jerman pada bulan Jun 1940 telah menjejaskan usaha untuk menyelesaikan masalah sempadan Thailand-Indochina. Kerajaan baru Perancis tidak berminat untuk mengadakan rundingan dengan kerajaan Thai bagi menyelesaikan masalah sempadan. Menteri Luar Perancis, Paul Bandouin, adalah seorang yang begitu komited dengan dasar untuk mengekalkan tanah jajahan Perancis. Gabenor baru Indochina, Admiral Decoux berikrar akan mengekalkan hak Perancis ke atas Indochina Decoux dan penasihat-penasihatnya menganggap sebarang rundingan dengan pihak Thailand tentang masalah itu akan menjejaskan keselamatan dan integriti wilayah Indochina.⁹ Malahan, Decoux menganggap Lepissier sebagai seorang pembelot kerana telah bersetuju untuk merundingkan masalah sempadan dengan pihak Thailand.

Kejatuhan Perancis ke tangan Jerman, disamping kehadiran Jepun di utara Indochina, telah menimbulkan kebimbangan di pihak Thailand. Sejak itu pihak Thailand berkali-kali menghubungi Lepissier, iaitu pada akhir bulan Jun dan awal Julai bagi mendapatkan maklumat tentang tarikh ketibaan pegawai-pegawai Perancis dari Hanoi bagi merundingkan masalah sempadan. Lepissier berdalih bahawa kelewatan ketibaan delegasi itu adalah disebabkan oleh keadaan politik yang tidak tenteram di Perancis akibat penaklukan Jerman. Bagaimanapun, pada 22 Jun 1940, kerajaan Vichy telah memberitahu kerajaan Thai bahawa pihaknya tidak akan menghantar pegawai-pegawai kanan diperingkat Menteri untuk merundingkan masalah sempadan sebaliknya masalah itu akan diuruskan oleh Lepissier. Perubahan sikap Perancis itu mencetuskan kemarahan kerajaan Thai. Dalam reaksi balasnya, kerajaan Thai menegaskan bahawa pihaknya tidak akan mengesahkan perjanjian Tidak Menceroboh dengan Perancis melainkan Perancis menyerahkan kesemua wilayah Thai yang dirampas oleh Perancis pada akhir abad ke-19 dahulu.

Perbalahan antara Thailand dengan Perancis telah mendapat perhatian serius pihak perwakilan British di Bangkok. Dalam kawatnya kepada Pejabat Luar, Crosby mencadangkan supaya Kerajaan British tidak menentang tuntutan Thailand itu sekiranya pengambilan wilayah-

wilayah itu adalah sebagai warisan daripada Perancis. Ini kerana Crosby berpendapat:

It will be to our interest to raise no objection to the occupation of the portion of Indochina under discussion by the Thais as the natural heirs of the French. We have no choice in the matter. To oppose them, it would also force them to do a deal with the Japanese, which is the last thing that would suit us.¹⁰

Sementara itu, Pibul Songgram telah memutuskan untuk menghantar misi tentera ke Jepun, Jerman dan Itali sebagai suatu usaha politik untuk memaksa Perancis memenuhi tuntutanannya. Crosby menasihatkan Pibul agar membatalkan rancangan tersebut kerana bimbang ia akan diperalatkan oleh pihak Jepun dan kuasa-kuasa totalitarian lain untuk kepentingan mereka. Tindakan itu juga akan ditafsir oleh kuasa-kuasa barat bahawa Thailand tidak lagi bersikap berkecuali dalam krisis antarabangsa.

Walaupun begitu Pibul Songgram bersetuju untuk menghantar misi ke Britain dan negara-negara Komonwel yang akan dikenali sebagai Misi Muhibah untuk mengimbangi misi ke Jepun dan negara pakatan Axis.

Pejabat Luar menganggap penghantaran misi Thailand ke Jepun dan negara-negara pakatan Axis sebagai suatu yang serius dan 'paling tidak sopan'.¹¹ Pejabat Luar meminta Pibul Songgram membatalkan rancangan penghantaran misi tentera ke Jepun. Bagaimanapun Pibul Songgram tetap dengan keputusannya. Pibul menegaskan bahawa pihaknya telah mendapat maklumat bahawa pihak Tokyo sedang berunding dengan Berlin dan Rome untuk menakluki Indochina. Pada Ogos 30, 1940, misi Thailand yang diketuai oleh Prayoon telah bertolak ke Hanoi dalam perjalanan ke Jepun. Bagi mengurangkan keresahan pihak British, kerajaan Thailand mengesahkan perjanjian Tidak Menceroboh antara kedua buah kerajaan pada 30 Ogos 1940.

Sementara itu Crosby telah mengadakan rundingan dengan Direck Jayanama, Menteri Luar Thailand, berkenaan dengan masalah iridenta Thailand. Dalam rundingan itu Crosby mengemukakan pandangannya tentang masalah wilayah. Antara lain beliau menegaskan:

If it came to the worst with France and if Thailand were in consequence to set about recovering any of her lost territories to the east, it would never do for her to receive them as gift at the hands of the Japanese, who would assuredly impose as a condition for making it that Thailand should recognise the so-called 'New Order in East Asia'. It would be better for the Thais to come by their territorial

acquisitions as the natural heirs of the French, and not as a beneficiary of Japan.¹²

Direck Jayanama menerima cadangan itu dan memberi jaminan bahawa pihak Thailand akan hanya menuntut penyerahan kembali wilayah-wilayah tersebut daripada Perancis. Beliau juga bersetuju menjadikan *thalweg* sungai Mekong sebagai sempadan baru, kecuali bagi daerah-daerah di sekitar sungai Mekong yang mana jumlah besar penduduknya adalah terdiri daripada orang-orang keturunan Thai.

Keengganan kerajaan Thailand untuk mengesahkan perjanjian Tidak Menceroboh telah meresahkan pihak Perancis. Ia beranggapan bahawa Thailand telah membuat pakatan dengan Jepun untuk membahagikan Indochina. Ini kerana pada masa itu kerajaan Indochina sedang ditekan oleh pihak Jepun agar membenarkan tentera mereka ditempatkan di Indochina. Pihak berkuasa Indochina juga ditekan oleh Jepun supaya mengiktiraf kepentingan Jepun dalam bidang ekonomi dan politik di Timur Jauh.

Bimbang dengan keadaan itu, pihak Perancis pada awal September 1940, kerajaan Perancis telah menyerahkan senarai nama-nama pegawai Perancis dari Hanoi yang akan mengadakan rundingan kerajaan Thailand. Semasa menyerahkan senarai itu, Menteri Luar Perancis, Bedoin, mendesak agar pihak Thailand mengesahkan perjanjian Tidak Menceroboh serta merta tanpa menunggu pertukaran surat pengesahan. Pihak Thailand menolak permintaan kerajaan Perancis sebaliknya meminta Perancis melaksanakan butir-butir perjanjian yang telah dipersetujui tentang masalah sempadan dan juga meminta pihak Perancis memberikan jaminan bahawa sekiranya berlaku sebarang perubahan ke atas kedaulatan negeri itu, pihak Perancis hendaklah menyerahkan Laos dan Kemboja kepada Thailand. Bagaimanapun permintaan pihak Thailand itu ditolak oleh pihak Perancis.

Keengganan pihak berkuasa Perancis di Indochina untuk menerima syarat-syarat kerajaan Thailand telah mencetuskan bantahan besar-besaran telah berlaku di Kota Bangkok yang mendesak kerajaan Thailand agar mengambil tindakan tegas ke atas pihak Perancis. Akhbar *Thailand Rasdr*, sebuah akhbar yang pro-Jepun, umpamanya, mendesak agar kerajaan Thailand mengisytiharkan perang ke atas Indochina.

Melihat kepada perkembangan yang semakin genting, Crosby menasihatkan Pejabat Luar mengkaji semula dasar British terhadap masalah sempadan. Crosby menegaskan bahawa:

We cannot afford to take an unsympathetic Thai towards Thai territorial claims. We may not see our way to give active encouragement to these claims, but I

submit, that it would be unwise for us to disapprove of them.¹³

Cadangan Crosby itu mendapat perhatian Pejabat Luar British. Dalam utusannya kepada Kerajaan Thailand, Pejabat Luar memberi jaminan bahawa Britain tidak akan menghalang sebarang usaha pihak Thailand untuk mengubah sempadan secara perundingan antara Thailand dengan Indochina.¹⁴

In view of the firm relationship between Thailand and Great Britain, Her Majesty's government could always be glad to be kept informed in advance of any action contemplated.

Malangnya, pada ketika utusan itu diterima oleh kerajaan Thailand, Pibul Songgram telah membuat rundingan sulit dengan Attache Tentera Jepun, Komander Torigoe, mengenai tuntutan Thailand terhadap wilayah di Indochina dan kerjasama Thailand-Jepun. Mungkin kerana sokongan Jepun, maka Pibul Songgram telah melancarkan serangan ke atas kubu-kubu Perancis di sempadan, dan justeru itu telah membawa kepada tercetusnya perang sempadan pada penghujung bulan November 1940.

Keadaan itu telah diambil kesempatan oleh Jepun untuk campurtangan. Atas usaha pihak Jepun, pada 28 Januari 1941, gencatan senjata telah diisytiharkan.

RUNDINGAN

Dengan memainkan peranan sebagai pendamai dalam krisis itu Jepun berharap ia akan dapat menambahkan lagi pengaruhnya di Thailand dan juga di Indochina sebagai persiapan untuk melancarkan dasar selatannya. Pihak berkuasa dalam Angkatan Laut Jepun bercadang untuk menjadikan Telok Camranh dan juga pengkalan udara berdekatan dengan Saigon sebagai pengkalan mereka.

Semasa perang sempadan antara Thailand dengan Perancis sedang berlaku, pihak Jepun telah mengambil peluang daripada keadaan itu untuk mendaratkan tenteranya di Hanoi dan Haiphong. Bilangan tenteranya di tambah selepas gencatan senjata di isytiharkan.

Dalam persidangan awal antara Thailand dengan Perancis pada Februari 1, 1941, pihak Jepun telah memaksa Thailand dan Perancis menerima syarat-syarat yang dikemukakan. Matsuoka, Menteri Luar Jepun, juga telah meminta pihak Jerman mengenakan tekanan ke atas kerajaan Perancis supaya menerima tuntutan Jepun. Akhirnya pihak

berkuasa Perancis di Indochina terpaksa mengalah dan menerima syarat-syarat gencatan senjata.

Rombongan Thailand telah diketuai oleh Putera Varnaiya, Menteri Luar Thailand. Sebelum meninggalkan Bangkok, Putera Varnaiya memberitahu Menteri Amerika bahawa Thailand akan berusaha untuk mendapatkan wilayah-wilayah termasuk juga Kemboja dan Laos. Dalam rundingan hari pertama Putera Varnaiya mengemukakan tuntutan kepada pihak Perancis. Tuntutan itu ditolak oleh Perancis. Akibatnya rundingan itu terbantut. Melihatkan keadaan ini, Matsuoka mencadangkan rancangan tolak-ansur kepada kedua-dua pihak yang terlibat dimana pihak Thailand akan ditawarkan dua kawasan di perbatasan kiri sungai Mekong dan tiga buah wilayah barat daya Kemboja, kecuali Angkor Wat. Pihak Thailand juga dikehendaki membayar ganti rugi kepada Perancis dalam lingkungan 1 juta pound.

Cadangan Matsuoka itu bagaimanapun telah di tolak oleh wakil Thailand dan Perancis. Putera Varnaiya menolaknya kerana penyerahan wilayah di barat daya Kemboja itu tidak termasuk Angkor Wat, sebuah kota bersejarah, dan juga kerana terpaksa membayar ganti rugi kepada Perancis. Bagi pihak Perancis pula, ia rasa tersinggung dan menjejaskan maruahnya kerana terpaksa menyerahkan wilayah-wilayah tersebut kepada Thailand, sebuah kuasa tempatan yang lemah.

Kebuntuan dalam rundingan itu hampir-hampir mencetuskan semula perang sempadan antara Thailand dengan Perancis. Bagi memecahkan kebuntuan itu, Matsuoka melanjutkan tempoh gencatan senjata dan juga memberi tempoh sehingga 28 Februari bagi kedua-dua pihak menimbangkan semula cadangan itu. Pada masa yang sama Jepun meminta kerajaan Jerman memaksa kerajaan Vichy menerima cadangan tersebut. Matsuoka juga mengancam akan memansuhkan perjanjian Perancis-Jepun (September 1940) yang menjamin kedaulatan Perancis ke atas Indochina. Akibat tekanan itu, kabinet Vichy terpaksa menerima rancangan Matsuoka. Antara lain, wilayah-wilayah yang terlibat dalam penyerahan itu akan dibebaskan daripada kawalan tentera; pengkalan tempat-tempat penting di sepanjang sungai Mekong dan telok dan penyelesaian itu mestilah di anggap sebagai muktamad. Dalam tawaran akhirnya kepada Thailand, selain dari dua batas di kiri sungai Mekong, termasuk Battambang, Jepun menawarkan lebih kurang dua pertiga daripada wilayah Siemreap dan sepertiga wilayah Kampong Thom. Bagaimanapun Perancis enggan menyerah Battambang kerana sebahagian besar beras yang diperlukan oleh Indochina datang daripada wilayah tersebut. Tetapi sebagai gantinya, Perancis bersedia untuk menyerah

kawasan yang kurang subur di utara Luang Prabang yang bersempadan dengan China kepada Thailand. Pibul menolak cadangan Perancis kerana beliau tidak mahu Thailand mempunyai sempadan yang nama dengan China.

Kebuntuan rundingan itu telah menyebabkan pihak Jepun memaksa kedua-dua pihak menerima cadangannya. Pada 7 Mac 1941, Matsouka mengeluarkan kenyataan bahawa cadangan Jepun telah diterima oleh kedua-dua pihak Kerajaan Perancis dan Thailand.

Pada 9 Mei 1941 Perjanjian Damai ditandatangani di Tokyo antara Thailand dengan Perancis. Perjanjian itu disahkan pada 5 Julai 1941. Thailand tidak memperolehi semua yang dituntutnya. Bandar Siemreap dan Angkor Wat masih berada di tangan Perancis. Pihak Thailand juga dikehendaki membayar gantirugi kepada Perancis sebanyak 6 juta *piatres* kerana penyerahan wilayah-wilayah Indochina kepada Thailand. Di samping itu Thailand juga dikehendaki menandatangani satu protokol bahawa ia tidak akan menanda sebarang perjanjian dengan sebarang kuasa luar untuk mengenakan tekanan politik, ekonomi ataupun ketenteraan ke atas Jepun. Keadaan itu telah dikatakan menjatuhkan air muka Pibul Songgram sebagai seorang nasionalis. Sebaliknya Jepun yang mengais keuntungan daripada perjanjian itu. Di bawah perjanjian itu Thailand dan Indochina tidak dibenarkan bekerjasama dengan mana-mana kuasa ketiga yang mana boleh menjejaskan kepentingan Jepun.

KESIMPULAN

Keengganan pihak Perancis untuk menyelesaikan masalah krisis sempadan antara Thailand dengan Kemboja dan Laos telah mencetuskan ketegangan antara Thailand dan Perancis hingga membawa kepada tercetusnya perang sempadan pada September 1940. Jepun telah mengambil kesempatan daripada konflik itu untuk bertapak di Thailand dan Indochina. Konflik tersebut telah mendapat perhatian Britain. Namun begitu, penglibatannya dalam perang Eropah telah menjejaskan usaha Britain untuk menghalang Jepun daripada meluaskan pengaruhnya di Asia Tenggara.

NOTA

1 Crosby kpd. Foreign Office (FO), 20 Oktober 1039, F11136.

2 Lihat, E.T. Flood, 'The 1940 Franco-Thai Border Dispute and Phibun Songkhraam's Commitment to Japan', JSEAH, vol. 10, 2, 1969.

- 3 Ibid.
- 4 Minit oleh B. Gage , 11 November 1939, F11516.
- 5 Crosby kpd. FO, 25 Januari 1940, F583.
- 6 Minit oleh B. Gage, 25 Januari 1940, F583.
- 7 Paris kpd. FO, 9 Februari 1940, F1048.
- 8 Untuk perjanjian Tidak Menceroboh lihat, J.Crosby, Siam: The Cross-roads, London, 1945.
- 9 E.T. Flood, op. cit.
- 10 Crosby kpd. FO, 5 Julai 1940, F3690.
- 11 Minit oleh J.S.C Bennett , 10 Ogos 1940, F3880.
- 12 Crosby kpd. FO, 5 Julai 1940, F3690..
- 13 Crosby kpd. FO, 21 September 1940, F4281.
- 14 FO kpd. Crosby, 25 Oktober 1940, F4342.